

Jutri 17. oktobra, vsi na prireditev slovenskih otrok, ul. Paz Soldán 4924, Paternal

Argentinske vesti

OTVORITEV AVENIDE "9 DE JULIO"

V torek, na obletnico odkritja Amerike, se je izvršila ob 10. predpoldne svečana otvoritev prvega dela velike avenide "9 de Julio". Buenos Aires se sedaj ponosa z najširšo avenido na vsem svetu — "9 de Julio" meri namreč 140 metrov v širini — in ko bo ta orjaška ulica v vsem dokončana, bo, kakor pravijo ljudje, ki se na to razumejo, ena najlepših ulic na vsem svetu.

Slavnostni otvoritvi je prisostvoval predsednik republike general Justo, ki je imel tudi priložnost govor. Njegovim izvajanjem je burno pritrjevalo 150.000 oseb, ki so se bile zbrale, da prisostvujejo slavnosti. Velikih ovacij sta bila deležna tudi načelnik mestne občine dr. Mariano de Vedia y Mitre ter tajnik oddelka za javna dela, dr. Razori.

Navzoč je bil tudi župan glavnega mesta sosedne republike uruguayanske, g. Dagnino iz Montevidea, ki je bil poln hvale zaradi napredka buenosajreškega mesta, v čigar osrčju se stare in ozke ulice umikajo širokim in razkošnim avenidam.

Ceremonija se je zaključila ob 12.15. Zvečer je bila avenida slavnostno razsvetljena in občina je priredila na njenem novem tlaku javen ples. Predsednik republike in mestni načelnik sta se ob 11 zvečer spet vrnila na avenido ter sta delj časa opazovala pare, ki so tam plesali.

V sredo je bila avenida "9 de Julio" že predana prometu.

BUENOS AIRES BREZ VODE

Nenavadno močan zapadni veter, ki je mestoma spominjal na pravo kraško burjo, je pihal pretekli petek s takšno silo, da se je celo široka reka La Plata začela pred njim umikati proti morju. Radi silnega pritiska, ki ga je veter izvajal na površino reke, je voda tako izredno padla, da so mnoge ladje v pristanišču ostale napol na suhem in so jih morali privezati z močnejšimi vrvmi, da se niso prevrnile. Nešteto rib je ostalo na suhem ter so brez trnkov postale žrtve številnih ribi-

čev. Pa še drugo nič prijetno posledico je imelo neurje. Voda se je bila toliko umaknila, da je zajemalke vodne napeljave niso več zajemale, ter je nastalo v mestu občutno pomanjkanje vode; v mnogih okrajih je docela zmanjkalo in so bili stanovanjci po osem in več ur brez nje.

PREDAVANJE

V ponedeljek 18. t. m. bo češkoslovaški poslanik g. dr. František Kaderábek predaval v zavodu za telesno vzgojo o telesni vzgoji na češkoslovaškem.

LETALSKA NESREČA

Ko sta letalca Rodolfo Sánchez in Genaro Lucero izvajala razne vaje z vojnim letalom nad Puertom Belgrano, je motor naenkrat odpovedal ter je letalo padlo v vodo. Mornariške oblasti so brž poslale čolne na kraj nesreče. Sáncheza so našli mrtvega v letalu, njegov spremljevalec pa je brez sledu izginil.

POČASTITEV SPOMINA KRALJA ALEKSANDRA

Preteklo nedeljo je bila na Avellanedi maša za pokoj duše pok. kralja Aleksandra, pozneje pa se je pel žalni obred v isti namen, v ruski pravoslavni cerkvi. Obema obredoma so prisostvovali člani kolonije ter odpravnik poslov g. dr. Želalič z osebje poslaništva.

ZLATO IZ LONDONA

Pred nedavnim smo pisali, da je vlada sklenila repatriirati za 200 milijonov pesov zlata od večje količine, ki ga ima Argentina spravljene v Londonu, ter da je prva pošiljatev že prispela v Buenos Aires. V ponedeljek je parnik Arlanza pripeljal drugo pošiljatev — dragocen tovor v zlatih palicah, vrednih 15 in pol milijonov pesov.

NEVARNA BOLEZEN

V kraju Azara pri Posadas so začele razsajati koze — nevarna nalezljiva bolezen, ki je popadla več

otrok. Krajevne šolske oblasti so radi tega dale takoj zapreti vse šole. Tekom 8 dni je boleznijo podleglo sedem otrok.

ZRAČNA ZVEZA MED BUENOS AIRESOM IN OGNJENO ZEMLJO

Na letališču v Quilmesu so v četrtek s posebno slovesnostjo otvorili novo zračno zvezo med Buenos Airesom in Ognjeno zemljo. Zvezo bodo vzdrževala tri letala tipa Junker: "Pampa", "Patagonia" in "Tierra del Fuego". Vsak četrtek in vsako nedeljo bo letalo odletelo proti oddaljenim južnim krajem dežele.

GENE KROMPIR

Uvozniki krompirja so imeli v ponedeljek sestanek, na katerem so sklenili oddati ravnateljstvu za prehrano štiri milijone kilogramov uvoženega krompirja, ki naj bi se pridajal na tržnicah po 35 centavos za dva kilograma. Ta količina bo zadostovala do novembra, ko pride na tukajšnji trg že nov krompir iz Rosaria.

SUŠA V SANTIAGU DEL ESTERO

V zadnjih tednih je bilo v Argentini mnogo dežja, le pokrajino Santiago del Estero nikakor nočejo obiskati oblaki. Takšno sušo imajo tam, da poginja živina kar na debele in občutijo pomanjkanje vode tudi prebivalci. Pojavljajo se v zvezi s sušo mnoge bolezni in umrljivost se je občutno povečala.

NOV SPOMENIK

V ponedeljek bodo na trgu General Urquiza odkrili spomenik generalu, po katerem so trg krstili. Slovesnosti bodo prisostvovali poleg drugih, predsednik republike, načelnik mestne občine in notranji minister.

ŠOLE V SALTU ZAPRTE

Zdravstvene oblasti so dale za deset dni zapreti vse šole v Saltu, ker je zadnje čase mnogo otrok zbolelo za neko boleznijo v grlu. Počitnice bodo izkoristili tudi za temeljito razkuženje šolskih prostorov.

STAR NEZAKONSKI PAR JE ŠEL V SMRT

V hiši ul. Herrera 1254 so našli mrtvega 72-letnega starčka Eduarda Ellia in 85-letno Mercedes, njegovo nezakonsko družico. Umrli sta od krogle iz samokresa. Policija meni, da je starček usmrtil najprej svojo družico, potem pa še samega sebe. Kaj ga je gnalo do umora in samomora, ni znano.

SVOJEGA FANTA JE USTRELILA

V hišo št. 1538 ulice Moreno v Rosariu je prišel v torek popoldne Anton Spajč, poljski državljani, v obiske k 18-letni Haydee Monserreatu, ki je tam živela s svojo materjo ter so jo sosedje splošno smatrali za Spajčevo zaročenko. Kmalu potem ko je prišel Spajč v stanovanje, so se čuli strelji, katerim je sledilo obupno klicanje na pomoč. Sosedje so poklicali policijo, ki je vdrila v stanovanje in našla Haydee z revolverjem v roki, Spajča pa mrtvega; dekle je bilo vseh šest strelcev sprožilo vanj. Mladenko, ki ni na dobrem glasu in je policija že večkrat imela opravka z njo, so zaprli, a tudi mater so aretirali, dokler tragičnega dogodka ne preiščejo.

NESREČA NA PARNIKU

Na nemškem parniku "Monte Sarmiento" sta v sredo popoldne razkladala blago 36-letni Domingo Cachinoeco in 28-letni Luis Espinola. Nesreča je hotela, da so se vrvi, s katerimi so bili težki omoti privezani na dvigalo, ki je vlečlo blago iz notranjosti ladje, utrgale in je blago pokopalo zgoraj navedena delavca. Espinola je kmalu izdihnil, njegov tovariš se pa bori s smrtjo.

POZOR LJUBITELJI KNJIG

Te dni je izšla zanimiva knjiga: "España, su lucha y sus Ideales", ki nazorno prikazuje Španijo, kot pove naslov knjige. Zato jo priporočamo vsem, ki obvladate španščino.

Knjigo lahko kupite v ul. Ayacucho 1073, kot tudi po drugih kioskih.

POZOR SLOVENCI

Oddam v najem v Villi Devoto v ul. Tres Cruces 5201 zelo pripravljen

IZ MONTEVIDEA

SMRTNA NESREČA

Montevideo, dne 5. oktobra 1937 "Jim tujina kri izpila, zemlja kliče in jih ni..." Dne 29. septembra se je smrtno ponesrečil naš izseljenik Grgo Bebek, rojen dne 6. marca 1886 v občini Veljači, ljubuškega sreza, primorske banovine, sin Marijana in Božice Grbavac, mož Šime Vujevič in oče treh mladoletnih otrok. Zaposlen je bil v kamnolomu tvrdke José Seoan v Montevideu, ulica Miraballes. Ob začetku opoldanskega odmora se je hotel oprijeti tovornega avtomobila št. 30967, ki ga je vodil šofer Manuel Perez. Pri tem je padel tako nesrečno, da mu je kolo težkega vozila strlo lobanjo. Skoro v hipu je bil mrtev. Tovariši so vse poskrbeli za njegovo revno zapuščino in njegov pokop. Po sodnijski obdukciji je bil dne 2. oktobra 1937 pokopan na pokopališču Buceo mesta Montevideo ob spremstvu tovarišev, Hrvatov in Slovencev. Pogrebne molitve je opravil poročevalec. Koliko takih pretresljivih slik iz življenja naših izseljencev pokrivajo grobovi tujine! Ubogi naš trpin Grgo naj počiva v miru, njegovo težko prizadeto družino naj usmiljeni Bog tolaži!

D. Doktorič.

OBJAVA KR. POSLANIŠTVA

Charcas 1705 — Bs. Aires

V bolnišnici Muñiz je 31. avgusta t. l. za pljučno jetiko umrl Anton Vojnovič, zidar in star 29 let, sin Serafina in Ane Kartič. Kdor bi vedel za kakšne podatke o pokojnem, je naprošen, da jih sporoči poslaništvu. Istotako so naprošeni, da mu javijo, če jim je znano od kod je bil doma Josip Tudor, jugosl. državljani, star 35 let, ki ga je vlak do smrti povozil v Buenos Airesu dne 13. sept. t. l. na višini ul. Rojas.

Nadalje poslaništvo išče sledeče izseljence: Grogorec Leopolda iz Grajanščaka, občina Grajena, ki je prišel v Ameriko pred 40 leti. Imenovani Gregorec je bil rojen 9. oktobra 1863 leta od očeta Jožefa in matere Terezije, roj. Lorenc. Za druge podatke se ne ve.

Stupavsky ali Stupanski Martina iz Sida, ki se je naselil 1927. leta v Brazilu. Zadnjikrat se je zglasil 1930. leta z naslova: Alto Paraná, Campo Largo, Estado Sao Paulo: Pisal je, da je zaposlen v nekem rudniku. Imenovani je bil rojen 1889. leta.

no hišo za gostilno ali podobno obrt. Salon meri 14 x 6, dve veliki sobi, velika kuhinja s kotli za gorko vodo in kopalnico z gorko vodo. Zanimati naj se obrne po informacije na Ivana Lipičar, Callao 870, piso 5, Buenos Aires.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje MARKO RADALJ Facundo Quiroga 1275 in 1407 U. T. 22 - 8327 DOCK SUD

EXPRESO "GORIZIA"

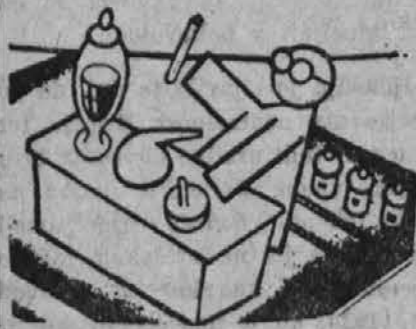
FRANC LOJK

Calle VILLARROEL 1476 U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

KEMIČAR IN LEKARNAR

diplomiran na zdravniški fakulteti v Pragi in zakonito preizkušen v Argentini.

Hh. Mr. Francisko Huspaur

Vam pripravi vsevrstne kemične analize v Vaši potrebi za zdravje. Predno delate stroške — večkrat brez uspeha — z vašim trdoprisluženim denarjem, obrnite se po nasvet do mene.

Mladenci! Vsako pomlad se kri prenovi, pripravite se za novo življenje in spravite iz sebe vse stare bolezni s tem, da napravite krvno analizo. — Za stare klijente zastoj enako notranjost po pošti.

Dock Sud, calle Facundo Quiroga 1441 (Avellaneda) Pcia. de Bs. Aires

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADIJSKE VOZNE LISTKE, bodisi pozitivne ali odhodne, za Jugoslavijo in Italijo, kupujte samo pri BANCO GERMANICO. Izrabite priliko sedaj ko se je cena znatno znižala.

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele sveta, izvršujte samo potom BANCO GERMANICO.

ŠTEVILNO URADNIŠTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da boste pri BANCO GERMANICO najboljše posluženi.

Ohčite nas in prepričali se boste!

Uradne ure: ob delavnikih od 8 1/2 zjutraj do 7. zvečer, ob sobotah od 8 1/2 do 12 1/2.

se priporoča cenjenim rojakom
Río Bamba 879 — Bs. Aires

Slovenci doma in po svetu

JEZIKOVNA KARTA JULIJSKE KRAJINE

V kratkem izide Jezikovna karta Julijske Krajine, ki jo je pripravil publicistični odsek. Karta bo v merilu 1:300.000 ter bo približno 90 cm visoka in 60 cm široka. Prikazala bo v osmih barvah jezikovno stanje v Julijski Krajini in Zadrski pokrajini po stanju ob ljudskem štetju 1. 1921 in po politično-upravnih razdelitvah dežele ob koncu 1936. Na karti bodo označene pokrajinske sodne in občinske meje. Barva ozemlja posameznih občin ustreza relativnemu številu Slovencev in Hrvatov nasproti Italijanom, Furlanom in drugim. Velikost kvadratov, ki predstavljajo sedeže občin, pa prikazuje absolutno število prebivalcev, tako da ustreza karta vsem sodobnim zahtevam podobnih publikacij. Na robu karte bo seznam občin po pokrajinah z našim imenom in sedanjim italijanskim nazivom. Karta izide v hrvaškem in slovenskem jeziku. Opozarjamo, da danes nanaša naša društva in vso javnost. Pripominjamo, da bo cena karte kljub večbarvni litografiji poceni.

PROMET V TRŽAŠKI LUKI

Po pisanju tržaških listov, se je promet v tržaški luki precej povečal. V prvem polletju 1936 so uvozili: po železnici 3.598.066 kv.; po morju 6.888.928 kv. in izvozili: po železnici 3.097.572 kv.; po morju 3.474.309 kv. Skupaj uvoza 10.487.894 kv. in izvoza 6.561.881 kv.

Skupni promet znaša torej 17.059.775 kv. pripomniti je treba, da je bilo to v času sankcij. Za letošnje prvo polovico leta pa je znašal: uvoz po železnici 3.598.966 kv. in po morju 9.864.284 kv. in izvoz: po železnici 3.097.572 kv. in po morju 5.639.498 kv.

Skupno je znašal letošnji promet v prvi polovici leta 26.083.545 kv.

PRIDELKI ITALIJE

Minister za poljedelstvo Rossoni je imel v rimskem radiu velik govor za italijanske poljedelce, v katerem je obravnaval letošnjo veliko in uspešno žetev. Povdarjal je, da je prinesla letošnja "žitna bitka" po dolgem času končno zmago in da

Italija mora ostati pri tej zmagi in iti še naprej. Kajti Italija je letos pridelala 80 milijonov kv. žita, kolikor zadostuje za svojo potrebo, in ji ne bo treba uvoziti iz inozemstva. Vnaprej se bodo morali poljedelci podvreči disciplini, ker na tem področju se ne bo smelo popuščati, ampak graditi vedno dalje.

Doslej je znašal deficit v pridelovanju žita letno okrog 10 milijonov kvintalov in je morala Italija to količino uvoziti iz drugih držav. Lansko leto je znašal primanjkljaj še več, to pa zaradi slabih vremenskih neprilik, ki so v veliki meri vplivale na žito.

Italiji primanjkuje sedaj 4 milijone kvint. koruze. Tudi tukaj bodo morali italijanski poljedelci poseči v bitko, v "koruzno bitko" in zvišati produkcijo. Nadejajo se, da bo ta bitka lažja in prej izvedljiva. Poleg tega primanjkuje Italiji še 1.500.000 kvint. ovsa (letno ga pridelajo okoli 5.500.000 kv.) Sena in krme primanjkuje za 10% od celokupne produkcije. Vino, riž, krompir, konoplje in sladkor se pridelajo v zadostni meri in se celo nekateri pridelki izvažajo. Primanjkuje pa oljčnega olja. Pomagati si bo treba s cepljenjem divjih oljk. Teh je v Italiji 10.000.000. Ministrstvo za poljedelstvo naj bi prisililo lastnike, da to izvršijo v teku 4 — 5 let.

ITALIJANI V ABESINJI

ki vzamejo domačinke za žene, so kaznovani od enega do pet let ječe.

OBDOBJENI V KONFINACIJO

Reka, avgust 1937. — Pretekli mesec so bili na Reki aretirani Jakob Rebec in še dva druga. Vsi trije so bili obdolženi, da so imeli namen prekrčiti mejo brez potnega lista. Pred kratkim so bili obsojeni, in sicer Rebec na dve leti konfinacije, drugi obsojenec na tri leta, tretji pa na pet let. Takoj po obsodbi so bili vsi trije prepeljeni nekam v južno Italijo.

VELIKO VOJAŠKO POKOPALIŠČE

v Sredpolju (Redipuglia) so zaprli, ker bodo prenesli vojaške grobove na novo pokopališče.

21-letni Mervič Adolf iz Šempasa mesto da bi šel na nabor, je šel rajši na delo v Jugoslavijo in naborna komisija ga je izročila sodišču. Ko ni imel več dela, se je Mervič zopet vrnil v Italijo in se prostovoljno javil karabinerjem v domači vasi, katerim je izjavil, da je bil prisiljen iti v Jugoslavijo, da dobi delo in da se preživi. Sedaj mora odslužiti rok. Postavljen je bil pred vojaško

sodišče, ki ga je obsodilo pogojno na 3 mesece ječe, kar se mu pa ne vpiše v kazenski list.

Tatovi so obiskali "Hotel Montenero" v Kobaridu, last Ide Devetak, in odnesli 120 šilingov, 250 lir ter češki potni list nekega gosta, ki se je nastanil v hotelu.

Na Sv. Gori pri Gorici nameravajo postaviti spomenik padlim vojakom. Spomenik bo v obliki stolpa s križem in bo visok 25 m.

GRADITEV OBMEJNE KASARNE

Št. Peter na Krasu. — V snežniških gozdnih revirjih zidajo spet novo poslopje, in sicer v Leškovi dolini, ki je tik ob meji. Nova kasarna je najbrže namenjena obmejnemu stražnikom, ki jih je to vsepolno.

— V Srednjah pri Gorici je šofer Guerrino Venturini zletel z avtomobilom, v katerem se je peljala še ena oseba, s ceste v Sočo. Ker je bil avtomobil odprt, sta hitro skočila iz njega in se tako rešila samo z malimi praskami.

— Ladislav Pahor iz Sovodnjah in Bruno Brumat iz Gorice, uslužbenca pri mehanični delavnici Saechetti v Gorici, sta dobila težje opekline po vsem telesu zaradi eksplozije bencina.

— Na križišču pri Ločniku (Gorica) je postal žrtev avtomobilske nesreče 54letni kovač Angel Peršič. Ko se je približal avtobus, ki vozi med Gorico in Palmanovo, se je Peršiču nenadoma pokvarilo krmilo, nakar ga je podrl blatnik in vrget pod kolesa. V goriški bolnici je kmalu nato izdihnil.

— Videmski nadškof monsg. Nogara je obiskal Sveto Goro. V Gorici ga je sprejel Margotti.

— V Saležu pri Zgoniku je gorela hiša Amalijske vd. Škrk. Poklicani so bili tržaški gasilci, ki pa niso mogli skoro ničesar rešiti, ker je že skoro vse požar vničil. Škoda je precejšna.

— K zdravniku se je morala za- teči Alojzija Breščakova iz Bat, ker je padla z motocikla. Ko jo je Frane Pisk peljal na motorju v Ravne je Breščakova nenadoma zgubila ravnotežje in padla na tla. Pisk pa tega ni hitro opazil in je vozil naprej. Šele po nekaj kilometrih je videl, da nima več spremljevalke. Vrnil se je nazaj, pobral Breščakovo in jo peljal k zdravniku. Zadobila je veliko rano na levi nogi.

— Goriški grad je sedaj v popravilu. Dela si je ogledal tudi pre-

fekt. Renovirali ga bodo v stari obliki in napravili bodo tudi lepši dostop iz mesta.

— Goriškemu podoštatu advokatu Pascaliu je maršal Badoglio poslal telegram ob priliki 21-letnice prvega italijanskega pohoda v Gorico. Telegram se začneja tako: "Mučeniška Gorica je neusahljivi svetilnik italijanstva."

— Od 8—15 avgusta t. l. so umrli v Gorici: Ipavec Amalijsa 25 let, Faganel Ivan 11 mesecev, Gostiša Antonija por. Mozetič 66 let, Pavšič Anton 31 let, Dobravec Marija 43 let, Mavrič Andrej 2 let, Hvalica Alojz 4 let in Jurea Josipina 77 let.

— V vlaku, ki vozi iz Trsta v Gorico je bil okraden potnik Josip Milasnič iz Ilirske Bistrice. Ko se je za trenutek oddaljil iz svojega kupa, so neznanci pretaknili njegov jopič in mu vzeli denarnico s 1.800 lirami. Milasnič je tatvino javil karabinerjem v Gorici Sumi se, da sta ga okradla dva neznanca, ki sta vstopila v vlak v Trstu.

— Težko poškodbo je dobil Ivan Uršič, star 28 let iz Banjšice, ko je prijel za cev napolnjeno z želatino, ki je eksplodirala in mu odtrgala levo roko.

— Požar je uničil Hledetu Mariju, stanujočemu v ulici Svete gore v Gorici, skoro celo hišo z opravo, kakor tudi najemnici Tereziji Vuga. Škoda znaša 7.000 lir.

SMRTNA KOSA

V Šklednju pri Trstu je umrla dne 25. avgusta gospa Josipina Godina, vdova po Bernardu Godini, soustanovitelj "Gospodarskega društva" v Šklednju in mati Marije Trebec-Godina, voditeljice-vrtnarice bivšega Ciril Metodovega otroškega vrtca v Šklednju pri Trstu.

Naše sožalje.

ANTON GRMEK UMRL

V Ljubljani je umrl upokojeni mestni učitelj iz Trst g. Anton Grmek. Anton Grmek je bil doma od Sv. Ivana pri Trstu, kjer se je rodil 11. febr. 1868. Že kot 19letni mladenič, je po dovršenem učiteljskem v Šklednju in Rojanu, nato pa je služboval celih 35 let v svojem rojstnem kraju Sv. Ivanu pri Trstu. Upokojen je bil 1925. Pokojni je bil na glasu kot izvrsten učitelj, a tudi kot dober izvenšolski delavec ter zaveden in odločen Slovenec. Sodeloval je pri vseh narodnih kulturnih in nacionalnih organizacijah. Bil je predsednik "Gospodarskega dru-

štva", ki je med drugim zgradilo Narodni dom pri Sv. Ivanu, katerega so kasneje zažgali fašisti in kjer se danes nahaja fašistično društvo "Quis contra nos?". Več let je bil predsednik učiteljskega društva za Trst in okolico, pozneje pa predsednik "Zveze slovenskih učiteljskih društev v Julijski Benečiji". Do zadnjega je bil tudi zvest član Sokola, katerega večletni starosta je bil. Ker se je vsestransko udeleževal je postal zelo upliven v tržaških pa tudi preko Trsta v istrskih, kraških in goriških organizacijah. Zlasti je bil udan svoji stanovski organizaciji, v kateri je bil nepogrešljiv zlasti kot udan in zaželen družabnik. Odlikoval ga je kremenit značaj, a njegova stasita in krepka postava sta mu kljub mirni, dajala izraza odločnosti in neuklonljivosti. Ko je šel v pokoj, je vzel začasno v najem večje posestvo na Goriškem, kjer se je posvetil lastni vrtnarstvu in sadjarstvu. Pred leti pa se je preselil v Ljubljano k svojim otrokom, kjer ga je bolezen priklenila za dolgo na posteljo. Z njim je legel v grob zopet eden izmed važnih kulturnih in političnih delavcev naše preteklosti.

PROFESOR IVAN KOŠTIAL ŠESTDESETLETNIK

27. julija t. l. je praznoval svoj šestdeseti rojstni dan prof. Ivan Koštial, slovenski jezikoslovec in profesor na gimnaziji v Novem mestu. Prof. Koštial je svojčas služboval na II. drž. gimnaziji v Ljubljani, v Gorici in na učiteljskem v Kopru, kjer se je šolalo veliko število naših dijakov. Učitelji, ki so takoj študirali, so ga ohranili v najboljšem spominu. Jubilantu tudi mi iskreno čestitamo!

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov in Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

KADAR ISČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires
54 — 3588

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorjem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRRE-A.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

— Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obli- stih jetrah, žolodci, žilovju itd. Za bolnike iz notranjosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pismenim potom, za mali honorar. Zdravniški pregled za vsako- vrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.

V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin. SPOLNA SIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost. REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. ŽELODEC: upadel, razirjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane. ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka. GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini: te vrste v Argentini. — Lečenje z jamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070
Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA

469 SAN MARTIN 469

TRAGIČNA USODA.

V Krekovi ulici na Teznu so našli obešenega 60-letnega delavca v tovarni Kovina Franca Muleca. Pokojnika je preganjala zla usoda. Pred vojno je imel lepo posestvo v Slovenskih gorah ter je bil srečno poročen. Moral je k vojakom ter je na ruski fronti naenkrat izginil. Vse je kazalo, da je padel, v resnici pa je bil ranjen in ujet. Iz ujetništva se je pogostokrat domačim javljal, toda njegova pisma so se izgubila in domov ni prišel niti en glas. Tako je med domačimi počasi prevladalo prepričanje, da je našel v tujini smrt, tembolj, ko so se začeli po končani vojni ujetniki vračati nazaj, Muleca pa ni bilo med njimi. Leta so minevala Muleca je sodišče proglasilo za mrtvega in njegova žena se je drugič poročila. Vsi so pa bili pred dobrim letom silno preseščeni, ko se je Mulec naenkrat pojavil v domovini. Bil je ujet v daljni Sibiriji, kjer je ostal tudi po končani vojni, ker mu niso dovolili povratka. Šele po dolgih letih molodovanja je izposloval, da se je lahko vrnil v domovino, kjer pa je našel vse v tujih rokah, posestvo in ženo, ter ga nihče ni več poznal. Ves zagrenjen je obrnil vsemu hrbet ter šel v Maribor, kjer si je v Kovini poiskal delo. Da bi pozabil svoje gorje, se je vdajal pijači, pred tremi tedni pa je poskušal izvršiti samomor ter si je prerezal na rokah žile. V bolnišnici so mu rešili življenje, ko pa je ozdravel, je pijančeval po njem, ko pa je ozdravel, je pijančeval po njem, ko pa je ozdravel, je pijančeval po njem.

naprej ter je bil zaradi tega v soboto odpuščen od dela. Potem je dva dni popival, v ponedeljek zvečer pa se je obesil.

SMRTNA KOSA

Iz Trsta je prišla žalostna vest, da je tam preminul po neuspehi operaciji Matevž Bole, iz znane slovenske rodbine. Služil je dolgo vrsto let kot pomorski častnik na raznih ladjah tržaške družbe Cosulich in bil splošno znan kot vzoren mož in družinski oče, prava blaga duša, ki je imel za vsakega dobro besedo in odprto srce. Videl je mnogo sveta in večkrat je bil tudi v Buenos Airesu, kjer žalujejo za njim mnogi prijatelji. V Trstu zapuščena užaloščeno vdovo in mladoletno hčerko. Vest o njegovi nenadni smrti je iznenadila vsakogar, ki ga je poznal, ker je bil človek, ki je naravnost izžareval zdravje. Naj mu bo lahka domača zemlja, v kateri počiva, družini pa izrekamo prav iskreno sožalje!

STRAŠNA ŽELEZNIŠKA NESREČA

Dne 8. avgusta se je zgodila na železniškem prelazu pri Št. Petru pri Gorici strašna nesreča. Vlak, ki vozi med obema postajama, med centralno in svetogorsko, je povozil na železniškem prelazu v Št. Petru 65-letnega Andreja Mavriča, stanujočega v Vrtojbi. Kako se je zgodila nesreča, še ni ugotovljeno. Trupine, ko pa je ozdravel, je pijančeval po njem, ko pa je ozdravel, je pijančeval po njem, ko pa je ozdravel, je pijančeval po njem.

so zastražili karabinerji, dokler ni prišla komisija, nakar so pokojnega Mavriča prepeljali na centralno pokopališče.

NARAŠČANJE CEN

Trst, avgusta 1937. — Cene vsem vrstam blaga in živil stalno naraščajo, tako tudi mesu, ki je ponekod za časa abesinske vojne doseglo neverjetno visoke cene in ki ga niso smeli prodajati več kot po nekaj dni na teden. Te dni pa so imeli zastopniki mesarskih organizacij sestanek v Rimu, na katerem so se pogajali s fašističnim odborom za zvišanje cen mesa za 10 odstotkov. Poleg tega so napovedali, da bodo mesnice dvakrat v tednu sploh zaprte.

Na trgu se je pojavilo enotno milo za gospodinjstvo, ki ga izdelujejo brez glicerina ter nadomestili za masčobo. Cene ostalim vrstam mila so tako poskočile, da si jih nihče več ne more privoščiti in jih ni dobiti več v trgovinah.

Ponovno so se dvignile tudi cene maslu, testeninam in pa zdravilom za 3 do 5 odstotkov.

MLADI POZIGALEC

V ponedeljek, 23. avg. dopoldne okoli pol 9. se je vnelo gospodarsko poslopje posestnika Mirka Eisnerja v Spodnjem Radvanju. Požar se je pojavil na zadnjem delu velikega poslopja ter je hitro zavzel katastrofalno obliko. Gospodarsko poslopje je bilo v nekaj minutah zavito v plamene, ki so se prijeli tudi stanovaljske hiše. Na mesto požara so prihitali prvi domači radvanjski gasilci, kmalu potem se je pojavila razvanjska četa s svojo motoriko, nato je prišla pomoč iz Maribora in iz Studencov. Z združenimi močmi so gasilci naskočili požar ter se jim je v trdem boju posrečilo, da so ga imejili. Ogenj je vpepelil gospodarsko poslopje popolnoma, da je ostalo samo ogorelo zidovje, na hiši pa je uničil polovico strehe. Zgoreli so tudi vsi letošnji pridelki in vse orodje z vozovi vred. Škoda cenijo na 60.000 din. Sprva so sumili, da je zažgal kak brezdomec, ki je prenočeval na skednju in je vrgel ogo-

rek cigarete v seno. Tekom popoldneva pa je energična orožniška preiskava spravila na dan, da je zanetil požar 15-letni Jože Podgoršek. Fant je bil od 5. julija do 12. avgusta za pastirja pri posestniku Eisnerju, ker pa je izgubil nagobčnik za kravo, ga je posestnik odpustil, obenem pa mu je odtegnil za izgubo nagobčnika 10 din. od plače. Fant je potem zahteval, da mu mora posestnik plačati hlače, ki mu jih je krava požrla, ker pa tudi s tem ni uspel, je iz maščevanja zanetil požar.

DIREKTNA ZVEZA Z MORJEM

Dne 19. pr. m. je bila v prometnem ministrstvu konferenca glede ureditve voznega reda za leto 1938-39. Na tej seji je bilo sklenjeno uvesti direktno železniško zvezo Osijek—Split, Ljubljana in Dunaj. Ta zveza bo mogoča tedaj, ko bo dovršena proga Varadin — Koprivnica. Nadalje so na konferenci razpravljali tudi o direktni železniški zvezi Ljubljane z morjem. Dosedaj je imela Ljubljana za Sušak in Split ugodne zveze le skozi Zagreb, kar je povzročalo znatne stroške potnikom. Sedaj pa je bilo sklenjeno, da dobi Ljubljana novo direktno železniško zvezo s primorskimi mesti in sicer po progi Novo mesto — Karlovec. Za to direktno turistično zvezo bodo dali na razpolago tudi spalne in restavracijske vozove. Ta nova zveza se je izkazala za nujno potrebno, gotovo pa bodo v zvezi z njo izvršene tudi potrebne rekonstrukcije na progi Ljubljana—Karlovec. Še bolj seveda pa bi nam bilo ustrezno, če bi se čimprej začela graditi železniška zveza Slovenije z morjem Črnomelj—Vrbovsko.

LJUBIMCA NEZVESTE ŽENE ZAKLAL

Iz Tišine v Prekmurju poročajo o tragičnem dogodku, ki se je tam odigral dne 18. pr. m. Franc Bratkovič, 36 letni posestnik v Tišini, je že dolgo časa sumil, da ga žena vara s hlapcem Jožefom Šerecem v Petajneih Vendar dokazov za svoj sum ni imel, pač pa je na ženo ostro pazil. Dne 18. avgusta dopoldne okoli 11. pa ga je obvestil Sokič Franc, da je videl njegovo ženo skupaj s Šerecem v koruzi na njivi posestnika Šafariča v Petajneih. Bratkovič je razjarjen planil na kolo, se odpeljal proti Petajncem in res začel si ha omenjeni njivi svojo ženo v družbi Šereca. Ko sta oba zagledala Bratkoviča, sta preplašena planila kvišku ter hotela pobegniti. Bratkovič se je vrgel na Šereca ter ga hotel zavleči iz koruze na travnik, da bi ga ljudje videli. Medtem je Bratkovičeva žena pobegnila. Šerec in Bratkovič sta se ruvala in metala sem in tja, naenkrat pa je Šerec potegnil nož. To je bilo povod, da je tudi Bratkovič segel po nožu ter pognal ostrino svojemu nasprotniku v vrat. Šerec je odnehal, zakričal ter začel bežati. Spotoma si je s predpasnikom zavijal vrat, iz katerega je curkoma vrela kri, ker mu je nasprotnik presekalo žilo odvodnico. Komaj pa je pretekel Šerec kakih 200 korakov, se je zamajal ter padel na tla. Izkrvavel je in umrl čez nekaj minut. Bratkovič je potem odšel na orožniško postajo v Tišini ter se tam prijavil.

v vsako izseljensko hišo
"Slovenski list"

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specija listi za pljučne, srčne, živ reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

BIVŠ I KROJAŠKI KROJNI MOJSTER TVRDKJE

HENRIETTE HARRODS

izdeluje ženske suknje in obleke po zmernih cenah.

J. PIK

BILLINGHURST 2416. — Bs. AIRES
U. T. 72 - 1043

FAVSTA

"Kaj hočete?" je povzel vitez.
"Iz stolpa hočemo, tako ti smrti božje! Zaprti smo mi in gospod guverner, in ne vemo, kdo nas je zaklenil. Kdorkoli si, teči po stražo!"
Glas, ki je odgovarjal, je bil Comtoisev. Vrli ječar je na Leclercov krik to in vik prihital v drugo podzemlje; toda guverner je odgovarjal na njegova vprašanja samo z grožnjami, da mu razpara trebuh, ako takoj ne odklene vrat. Comtois je zdirjal na vrh po ključeh, meneč, da je njegov sveženj zaklenjen za guvernerjem vred; v svoje in svojih spremljevalcev neizmerno začudenje je našel tudi vnanja vrata zaklenjena.
"Teda ne veste, kdo vas je zaklenil?" je povzel Pardallan.
"Ne! Brčkone je bil Satan sam..."
"In tudi ne, kdo je zaklenil gospoda Bussija-Leclerca?"
"Ne, tako ti vseh peklenščkov! Teči že..."
"Če ne veste, vam jaz povem: jaz sem zaklenil gospoda guvernerja... in vas!"
"Kdo... vi?...?" je zatulil Comtois.
"Jaz, Pardallan", je mirno odgovoril vitez.
Začulo se je obupno kričanje. Nato je vse utihnilo; najbrže si je Comtois ruval lase. Čez nekaj časa se je spet oglasil z dolgo vrsto kletvic, pomešanih s stokanjem. Njegov položaj je bil res neprijeten. Čeprav ni bil storil drugega kakor to, kar mu je velel guverner, vendar je bilo gotovo, da bo obtožen dogovora z jetnikom.
"Izgubljen sem", je vpil, razbija po vratih; "jutri zarana bom visel, to je kakor pribito. Vranj na Severnem stolpu, fousm z mrož opoz os na

"Potolažite se, vrli mož", je odgovoril Pardallan, "ne bo vam treba viseti, ako nočete..."
"Kako da ne?" je zasopel Comtois in prestal razgrajati.
"Vsaj živi ne! Če vas pa obesijo mrtve, kaj vam je do tega?"
"Kaj pravi?" so se vznemirili arkebuzirji, ki so dotle mislili, da jim ne preti nič posebnega, in so se v svoji brezskrbnosti celo veselili guvernerjeve neizgode.
"Pravim", je hladno nadaljeval vitez, "da je Severni Stolp daleč od stražnic in da vas nihče ne sliši, če vpijete za temi vrati. Preden mine ura, bom iz Bastilje, jutri zarana dobil poveljnik straže sporočilo, da je moral gospod guverner nenadoma odriniti na potovanje in da je vzel ječarja Comtoisa in štiri arkebuzirje s seboj. Vsi bodo mislili, da ste na potovanju; nikomur ne bo prišlo na um, da bi vas iskal. Po tem takem ne boste obešeni, ampak boste umrli v stolpu od gladi in žeje." Pri teh besedah je nastalo za vrati takšno rjovenje in preklinjanje, da je Karel Angoulémski vztrepetal. Pardallan je mirno poslušal.
Ko se mu je zdela groza nesrečnejev že blizu blaznosti, je potrkal na vrata, v znak, da naj ga poslušajo. Takoj je zavladala tišina.
"Smilite se mi", je rekel vitez.
"Milost, Svetlost!" je zavaljala četvorica vojakov. "Dajte nam, da odidemo!"
Ječar ni rekel ničesar.
"Pustim vas žive", je nadaljeval Pardallan, "toda s pogojem..."
"Vse storimo, karkoli hočete!" so zavpili arkebuzirji.
"Evo: vdaite se in vam odklenem.

Ako ne, ostanite, kjer ste. Minuto vam dam, da premislite."
"Vdamo se!" so zakričali vsi štirje preplašenci kakor v en glas.
Pardallan se je zdrnil od radosti.
"Jaz se ne vdam!" je zatulil ječar.
"Vi štirje ste strahopetci in strah vam jemlje razum. Ta človek ne more iz Bastilje. Nas pa bo rešila obhodna straža, ki pride ob treh!"
"Tem slabše za vas!" je kričnil Pardallan, "Ako me primejo, porečem, da ste bili z menoj dogovorjeni. Prav imate. Vaša stvar je, ali hočete biti obešeni ali rajši umrjete od gladi. Z Bogom..."
"Stojte, Svetlost!" so zavaljali vojniki. "Stojte še malo, tako vam Bogal!"
S stopnic se je začul hrup srditega boja: arkebuzirji so navallili na ječarja in so ga vzlic njegovemu srditemu odporu podirli na tla. Zamašili so mu usta ter ga povežali od glave do pete. Pardallan je uganil, kaj se godi. Ko je bilo spet vse tiho, je odklenil vrata.
"Predajte mi arkebuzje in bodala!" je velel.
Povelje je bilo izvršeno kakor bi trenil. Teda je odprl vrata na stežaj. Nesrečna četvorica je prhnila iz stolpa kakor jata preplašenih nočnih ptic. Zvezanega Comtoisa, ki je divje zaviljal oči, so položili na tla.
Pardallan se je zagrohotal. Ječar pa, videč, da se ni osvobodil samo jetnik iz drugega podzemlja, ampak da ga spremlja tudi Karel Angoulémski, je mlo zastokal in pogledal tako žalostno, da bi se ga bil tiger usmili. Pardallan ni bil tiger, toda nocoj ni utegnil napravljati časa s sočutjem.
Vendar mu je razvezal noge. Ječar se je urno pobral. Nato mu je odmašil

usta, obenem pa mu je nastavil bodalo na vrat. Comtois, ki je že zinil, da bi zaklical na pomoč, se je spričo tega zgovornega razloga brž premislil.
"Ali se vdaš?" ga je vprašal Pardallan.
"S pogojem, da spravite tudi mene iz Bastilje", je odvrnil Comtois.
"Ne samo tega, ampak ti in tvoji štirje spremljevalci dobite vsak polno plačo za leto dni. Njegova Svetlost Karel Valojski, vojvoda Angoulémski, je porok tega."
Karel je pokimal z glavo.
"Če je tako, tedaj se lahko zanesete name!" je rekel Comtois.
Arkebuzirji niso dejali ničesar. Toda njih obrazi so dovojl zgovorno pričali, kako malo je treba, da bi zblazneli od radosti, kakor so pravkar še blazneli od strahu. Polna letna plača ni bila malenkost za slabo hranjene, vsak dan zlostavljane siromake, ki so bili veseli, če so dobili vsaj polovico obljubljenega meze!
"Pojdimo, prijatelj", se je oglasil vojvoda Angoulémski.
"Samo trenutek!" Pardallan ga je čudno pogledal. "Odkar sem živ, mi je rojilo po glavi, da bi si kdaj ogledal Bastiljo. Nocojšnja prilika je prelepa, da bi jo smel zanemariti. Oglejmo si Bastiljo!"

XYVIII.

Pardallan si ogleduje Bastiljo

Mladi vojvoda ga je z grozo pogledal.
"Prijatelj... Brat!..." je zajecjal. Toda Pardallan se je nasmehnil. Ne da bi kaj odgovoril, se je obrnil h

Comtoisu, razvezal mu roke in mirno ukazal:
"Hodi najprej in odklepaj vrata!"
"Ključev nimam", je rekel Comtois.
"Evo jih!" je dejal Pardallan s pršernim nasmehom ter pomoli osuplemu ječarju sveženj, ki ga je bil vzel Leclercu.
"Vi", se je obrnil k vojnikom, "vi štirje pa hodite tik za njim; ako se gane, pobijte ga na tla."
To ravnanje je bilo premeteno da nikoli tega; s tem, da je poveril arkebuzirjem zaupno nalogo, je postal zanje iz jetnika gospodar, ki je odkazal vsakomur svoj posej. Obstopili so Comtoisa, Pardallan je vzel dve arkebuzi, Karel ostali dve.
"Kaj hočete videti," je vprašal ječar.
"Jetnike!" je rekel Pardallan.
"Jetnike!" je prestrašeno zamrmral Comtois.
"Storaj, če ti je življenje drago! Koliko jetnikov je v celicah?"
"Šest in dvajset... izmed teh osem v Severnem stolpu."
"Da vidimo najprej teh osem!"
Comtois se je še enkrat ozrl, kakor bi upal, da se iznenada pojavi obhodnica; nato je odprl vrata nedaleč od tistih, ki so vodila v podzemlje. Krenili so po stopnicah; eden izmed vojakov je svetil z leščerbo. V prvem nadstropju so našli v dokaj prostorni in sračni sobi trojico mladih ljudi, ki so trdno spali.
"Gospoda", jih je ogovoril Pardallan, ko so prestrašeno planili iz sna, "oblecite se pri tej priči in pojdite z menoj."
"Ohej!" je vzkliznil eden izmed njih.
"Menda ne na Gréviski trg?"

GOSPODARSKO SODELOVANJE MED ČSR. IN JUGOSLAVIJO

Belgrad, septembra. — Dne 9. in 10. pr. m. je v prostorih jugoslovansko-češkoslovaške gospodarske zbornice v Belgradu zasedal skupni odbor češkoslovaške-jugoslovanske gospodarske zbornice v Pragi in jugoslovansko-češkoslovaške zbornice v Belgradu Po soglasni ugotovitvi podrobnih navodil za načrtno in skladno delovanje obeh zbornic je odbor končal svoje delo. Časopisju je pa izročil naslednjo izjavo:

Skupni odbor je v popolnem soglasju sestavil popoln načrt skupnega dela obeh zbornic za nadaljnjo izpolnitev načrtnega in trajnega gospodarskega sodelovanja na vseh področjih obeh zavezniških dežel in bratskih narodov. Prepričan je, da bosta obe zbornici z navdušenjem sprejeli ta načrt in kar moči vestno delali za njegovo izvedbo. Objektivni pogoji za to sodelovanje so zelo ugodni. Delovno področje prav široko. Obenem je mogoče upoštevati opravilne koristi češkoslovaškega kmetijstva in jugoslovanske industrije. To za obe državi koristno gospodarsko sodelovanje bo hkratu okrepilo tudi Malo antanto, ki je najbolj zdrava osnova zunanje politike obeh dežel in ena izmed najbolj dragocenih pridobitev za ohranitev miru, zlasti v srednji in južnozahodni Evropi. Vse kar pospešuje okrepitev teh stikov, pospešuje obenem poglobitev navedenega mira. Delo za nadaljnjo izpolnitev

načrtnega in trajnega sodelovanja med Češkoslovaško in Jugoslavijo ne nasprotuje koristim nobenega drugega naroda. Nasprotno, prav v lepem skladu je s pravimi koristmi vseh narodov.

KONEC STAVKE V TRBOVLJAH

Trbovlje, 11. septembra. — Delna stavka, ki se je začela v četrtek 9. sept. popoldne, se je v teku noči in v petek zjutraj razširila na vse obrate trboveljskega rudnika. Končno pa se je s centralo TPD dosegel sporazum in so šli rudarji v petek popoldne ob 4 že na delo v jame.

Dotični rudar, ki je bil odpuščen in radi katerega se je stavka začela, je dobil samo 14-dnevni dopust. Stavka ni pričela toliko iz simpatije do odpuščenega tovariša, ampak je bila izraz splošne nevolje radi razmer posebnost sedanjega medzdrnega sistema. Kljub temu, da vse dni delajo, je zaslužek bolj pičel. Radi tega so že tudi napovedana nova pogajanja, da se akordne postavke pri plačah spremenijo.

SPOMINSKI STEBER DR. IVANU TAVČARJU

Dne 19. septembra t. l. so pred rojstno hišo pisatelja in politika dr. Ivana Tavčarja v Poljanah nad Škofjo Loko odkrili spominski steber s pisateljevim bronastim popršjem Pobudo za postavitev spominskega stebra je dala pred leti Slovenska matica, izvršitev pa so omogočili s svojimi prispevki poleg Matice predvsem Mestna občina ljub-

ljanska, Odvetniška zbornica in Ljubljanska kreditna banka. Spominski steber je postavljen po zamisli prof. arhitekta Plečnika, pisatelj portret je izdelal akad. kipar Božidar Pengov.

Spored odkritja dne 19. t. m. je bil naslednji: ob trideletni na 9 dopoldne poklonitev na grobu pisatelja dr. Ivana Tavčarja na Visokem. Ob pol 10 dopoldne sprejem gostov v Poljanah, ob 10 dopoldne služba božja v župni cerkvi, ob 11 slavnostno odkritje spominskega stebra pred Tavčarjevo rojstno hišo. Udeleženec je pozdravil poljanski župan Lvan Debeljak, nato je govoril uvodno besedo predsednik Slovenske matice dr. Dragotin Lončar, slavnostni govor pa slovstveni zgozdinar prof. dr. Anton Slodnjak. Sledili so pozdravi zastopnikov raznih kulturnih društev, petje, poklonitev vencev itd.

VOJA JANJIC PRIDE PRED SODIŠČE

Belgrad, septembra. — "Vreme" priobčjuje pod naslovom "Dr. Voja Janjič bo prišel pred sodišče" tole poročilo:

Ker je 5. t. m. narodni poslanec dr. Voja Janjič imel v glavnem vodu tukajšnje stolne cerkve govor, v katerem je med drugim dejal, da naj se poslanske volitve v naši državi izvedejo pod nadzorstvom kake druge države, in še nekatere druge stvari, ki pomeni zločin proti državi, je predsedstvo tukajšnjega redarstva takoj uvedlo postopek, da se proti Janjiču uporabijo zakonske določbe

MADŽARSKO VOJAŠKO LETALO JE PRISTALO V PREKMURJU

V četrtek 2. pr. meseca se je v ranih jutranjih urah na prostem polju pri Noršineh spustil na tla madžarski vojaški bombnik. Letalo ki je moralo zasilno pristati zaradi pomanjkanja bencina, je trimotorno in je bilo namenjeno iz Budimpešte v Mursko Sobotiše, ki je takoj onstran juoslovensko-madarske meje. Med potjo so se letalu pokvarili aparati, pa je pilot v temi izgubil razgled. Nekaj časa je krožil nad Mursko Soboto, nato pa se je odločil za zasilni pristanek pri Noršineh. V bombniku je bilo šest oseb, med njimi dva madžarska oficirja v uniformah. Ostali štirje so bili menda oficirji v civilu. Orožniki, ki so bili takoj na mestu, so potnike pridržali, obenem pa so o dogodku obvestili zrakoplovno komando v Zemunu, od koder je prišla v Noršince posebna komisija. Bombnik je opremljen s strojnico, a razen padal sta bili v njem tudi dve puški.

TA NESREČNI ALKOHOL!

V sredo, na Marijin praznik so popivali fantje iz Stročje vasi v gostilni g. Puconja. Med fanti je prišlo do medsebojnega prepira. Nek delavec Korošec A. je v pijanosti izžival fante, ki so ga kratkomalo izrinili iz gostilniške sobe. V divji jezi je nato Korošec vrgel gostilniška vrata s tečajev, fantje so ga pa zopet hoteli vreči ven, takrat pa je Korošec z nožem sunil posestniškega sina Peveca Andreja v sree. Ra-

njeni Pevec se je takoj zgrudil na stol in po preteku pet minut je umrl. Takoj je bila poklicana orožniška postaja iz Ljutomer, ki je morilec Korošec prišla in ga vta- knila v zapor v Ljutomeru. Zjutraj pa je morilec našel v žepu nekega svojega sostanovaleca, ki ga takrat ni bilo v zaporu, britev in si z njo dvakrat prerezal vrat. Vsaka rešitev je bila zaman. Tako se je morilec sam sodil.

Ta novica je grozno pretresla vso okolico. V tako kratkem času sta padli dve žrtvi, kateri je zakrivil alkohol. Korošec se je rodil v Medjimurju v Gibini, zadnje čase pa je stanoval v Stročji vasi. Plačo, ki jo je dobival kot delavec, je vsa zapil. Znan je bil daleč naokrog kot pretepač. Zraven je bil pri vsakem pretepu, dokler ni povzročil na tako nečloveški način smrti Peveca Andreja, ki je bil po svojem značaju miren in delaven fant.

KROJAČNICA "GORICA"

Vam nudi vsakovrstno blago za obleke in površnice po najnižjih cenah Delo prvotno.

Se priporoča rojakom

FRANC LEBAN

Warnes 2191
Buenos Aires

Agencija PUTNIK

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najceneje ladijske listke
Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsa-
kemu potniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo
popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevode ali pravno zaščito

AGENCIJO "PUTNIK"
Lastnik: Anton Kolungja

POZOR!

HOČETE BITI DOBRO, MO-
DERNO IN POCENI
OBLEČENI?

Obiščite novo slovensko mo-
derno krojačnico

"TRST"

Gabrijel Milič

Avda. DEL CAMPO 1080
Bs. Aires (Pačernal)

KROJAČNICA "PRI ZVEZDI"

DONATO ALVAREZ 2059,
pol kvadre od Av. San Martin, — Bs. Aires

Vam sporoča, da je prispelo novo angleško sukno
za spomladanske in letne obleke po zelo ugodnih
cenah.

— Obiščite me, da se boste sami prepričali. —

STANISLAV MAURIČ

"Kam drugam!" je rekel drugi. "Gospod krvnik nas že pričakuje."

"Morda pa k našim ljubimcem", je dejal tretji, "da tam prespimo ostanek noči?"

"Uganili ste, gospod", je velel Pardailan. "Podvizajte se!"

Vsi trije nesrečneži so prebledeli in trepetaje skočili s svojih ležišč.

"Kaj govorite, gospod?" je vzkliknil tisti, ki se je oglašil nazadnje. "Glej-te, nobenemu izmed nas ni več kakor štiri in dvajset let; prestrašna okrutnost bi bila z vaše strani, če bi nam zasmehljivo ponujali svobodo v tej uri, ko se pripravljamo na smrt... Zakaj vedite, da smo plemiči njenega Velikanstva kraljice in da nas je vojvoda Guiski zaradi tega namenil krvniku..."

"Živej kralji!" sta pritrdila tovariša.

"Za Boga", je končal tisti, ki je govoril, "povejte nam po pravici: kam nas hočete odvesti?"

"Povedal sem", je odvrnil Pardailan z resnobo, ki je bila polna sočutja.

"Tedad smo svobodni!" so zavričali nesrečni mladi ljudje.

"Svobodni ste!"

"Pomilošeni!..."

"Pomilošeni!..."

"Kdo nas je pomilošil?... Vojvo da Guiski!..."

"Ne, Pomilošam vas jaz..."

"Kdo ste? Kako vam je ime?" je vzkliknila trojica z nepopisnim razburjenjem.

"Vitez de Pardailan."

"O, prijatelj!" je zamrmral Karel. "Zdaj te razumem!"

"Podvizajte se, gospoda!" je nadaljeval Pardailan. "Če vam je kaj do

svobode, ki vam jo ponujam, jo boste morali šele zavejati..."

Mladi ljudje so bili že napravljani. Pardailan je dal vsakemu arkebuzo. Tisti, ki je že prej govoril v imenu vse trojice, se je priklonil vitez z izbranstvo pravega dvorjana.

"Gospod de Pardailan", je dejal, "moje ime je markiz de Sainte-Maline; moja tovariša sta gospoda de Chalabre in de Montsery; vsi trije vam dolgujemo svobodo, najbrže pa tudi življenje. Ni naša navada, da bi besedovali; znajte le to, da imate pravico zahtevati od nas tri svobode in tri življenja, kadarkoli vam bo drago. Vaša terjatev bo naš častni dolg, jelita, gospoda?"

"Plačali bomo na prvi poziv", sta pritrdila Chalabre in Montsery.

Pardailan se je naklonil, v znak, da vzame obljubo na znanje.

"Na pot, gospoda", je velel. "Stopaj, ječar!"

Comtois jih je povel za nadstropje, ki je odklenil najbližja vrata. Pardailan in Karel sta vstopila, ostali so počakali na stopnicah. Pri luči lešerbo je vitez zagledal starca z dolgo sivo brado, razmršeni lasmi in ugaslim pogledom, ki je čepel v kotu, oblečen v nesnažne cape, in trepetal.

"Kdo ste?" je vprašal Pardailan.

"Številka enajst", je odgovoril jetnik. "Ali mar ne veste?"

"Kako vam je ime?" je rahlo ponovil vitez.

"Ime?... Ne vem več..."

Pardailana je izpreletelo.

"Ali ste že dolgo zaprti v tem stolpu?"

"Deset let... dvajset let... ne pom-

nim več, koliko. Tisti dan, ko je kralj Karel IX. zasedel prestol, me je dal prijeti s štirimi prijatelji vred, ker smo prepevali zabavljico..."

"Kje so vaši prijatelji?..."

"Umrli so..."

"Pojdite z menoj", je dejal Pardailan, "svobodni ste".

Nesrečnež se je vzravnal.

"Kaj pravite?" je vztrepetal. "Kakšno pesem poješ?..."

"Konec vaše zabavljice", se je nasmehnil vitez, "Pojdite, pravim. Svobodni ste..."

Starec je udaril v brezumen grohot; nato je mahoma zajokal. Vitezove besede so mu le komaj šle v glavo. Ker ga je videl, da se prišlec obotavlja in mu pomiguje, naj gre z njim, se je ognil z raztrgano odejo, kakor je vedel in znal, in je šel...

Pardailan je stopil v nasprotno celico. Tudi tu je našel starca, moža plemenitega obraza, ki je pri luči majhne svetiljke nekaj črtal na papir. Ko je zagledal nočne goste, je vstal, priklonil se in dejal:

"Bodite dobro došli v stanovanju, k. ga je milost velike Katarine pripravila Bernardu Pallisyju..."

"Gospod Pallisy!" je ostrmel Pardailan. "Naš veliki umetnik in učejak!..."

"Ali ste mar z dvora, gospod?" je povzel Bernard Pallisy. "Bi li hoteli predati njenemu Velikanstvu pisanje, v katerem jo prosim šestil in črtati?"

"Zelo mi je žal", je odvrnil Pardailan s tistim mirnim glasom, ki je pri njem navadno skrival ganjenost in nemir. "Pojdite z nami, svobodni ste."

To rekel je stopil iz celice. Umetnik

je osuplo pogledal za njim; nato je hlastno zgrabil svoje črteže, stisnil jih pod pazduho in se pridružil ostalim osvobodencem.

"Kdo je ta mož?" je vprašal razcapanega starca.

Ubogi starček je zmajal z glavo in odvrnil z glasom strastnega čiščenja: "Njegovega imena ne vem. Tisti je, ki pravi: 'Svobodni ste!'"

V tretjem nadstropju je vitez našel tri jetnike, ki so strahoma poslušali bližajoče se korake. Bili so hugenotje; vsak temutek so utegnili priti ponje, da jih odvedejo pod vešala. Ko so nesrečneži zagledali pred seboj ljudi, so obupno zavili oči proti nebu in vsi v en glas zaleteli prepevati psalem, meneč, da se jim bliža poslednja ura.

"Pell boste jutri", je viknil Pardailan. "Prestanite, gospoda, čaš ni primeren za vaše aleluje. Pojdite z menoj... svobodni ste!..."

Trojica fanatikov je umolknila in z grozo pogledala raztrganega, krvavega neznanca, ki jim je odpiral vrata celice na stečaj. A Pardailan se je že obrnil in krenil nizdoli, spremljan po Comtoisu, ki je zamolklo preklinjal v brk. Videč, da jo ubira za njim vsa procesija sotrpinov, so se pridružili tudi hugenotje, trepetaje od tiste neizmerne radosti, ki je ne pozna, kdor ni bil živ pokopan in rešen iz groba.

Pardailan se je spuščal po mrkih stopnicah Severnega stolpa in svetil z lešerbo. Pokraj njega je stopal Karel Angoulémaki, drhte od nemira. Sledil je Comtois, ki je prepadeno buljil vitez v hrbet; zadaj se je gnetla osmerica jetnikov, smejoč se, mrmraje, hli-

paje in vzklikaže kakor v nemogočem snu...

Na dvorišču se je Pardailan zdajci ustavil. V daljavi onkraj železne mreže je bil opazil svetiljko, ki se je približevala. V njeni medli svetlobi se je premikala dvanaajststara postav.

"Obhodna straža!" je zamrmral glas za Pardailanovim hrbtom.

Vitez se je ozrl in je videl, da je izpregovoril Comtois. Uganil je, da hoče ječar zavpiti, zaklicati na pomoč...

"Pozor!" je zatulil Comtois, "Poma-gajte! Na po..."

Klic mu je zajeknil v grlu, Pardailanova pest se je bila vzdignila kakor bat in mu je pala na senec. omtols je telebnil vznav in obležal nepremično, krvaveč iz ust in nosu. To se je zgodilo po bliskovo.

(Nadaljevanje)

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lep in dobro izdelana povečana slika, ki vam je napravi fotografije "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poktne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Ni vse slabo, kar boli...

Kar čudno že se mi je zdelo, kako da gospoda Kraševca, ki se za Daliborja podpiše pod svojimi spisi, tako dolgo ni nič blizu. Če jo je nemara doli na jug kam potegnil, doli v Río Negro, kjer pošteno vinsko kapljico pridelujejo... Ali pa gori kam proti severu. Saj vemo, da je gospod Krašovec Franc, eden prvih naših rojakov v tej zemlji, ki je že vso deželo večkrat premeril po dolgem in počez. Kdo ve, če jo ni spet na kako trgovsko pot mahnil. Ali pa se mu je kaka nevednost primerila... kot lani prav za velikonočne praznike, ko si je grdo obrezal desno roko, ki so mu jo komaj rešili. Kdo ve kaj je z našim Daliborom, znanim posebno po "Argentinskih filmih"?

V Lanus in dalje v Llavallol sem torej krenil. Zunaj sredi prostega polja stoji to naselje, poznano najbolj po svoji pivovarni. Prav tedaj, ko sem stopil iz voza, je zazvonilo pol dne. Pa prav res je zazvonilo. Tako kot doma. Ne tako, kot v Buenosu, kjer so se zvonovom menda vrvi potrgale. Kar prijetno mi je bilo, da sem spet enkrat slišal pošten zvon.

Samotno je bilo pred Kraševčevim domom. Samo kurja družina je zvedavno pogledala, kdo pride. Skozi priprta vrata je padel moj pogled in kar ustrašil sem se. Res, prav tam pri steni, na postelji... nihče drugi kot on sam. Torej v postelji...

Takole vidite, je z menoj. Punčko sem kupil, da imam kaj pestovati,

se je pošalil.

Vidim, vidim. In koliko je že stara? Bo kmalu shodila?

Takole kak mesec dni bo že. Glejte ga spaka. Ne bi rekel nič. To bi bilo pri luni, ali pri polni glavi... pa je bilo pri dnevu in noči. Za kolen, tamle zunaj pred vrati.

Smola.

Hm, ni najslabša smola. Če bi je kaj bilo po tleh, bi se nemara nič hudega ne zgodilo. Tako mi je pa spodrsnilo in sem si zlomil levo. Tako. Sedaj pa pestujem. Pa to samo še ne bi bilo nič tako hudo nevedno, če bi človek ne bil praznih rok.

Pa ste kaj zahudilčeval, ko se je ta nesreča zgodila?

Nemara tudi. Toda take navade nimam. Nisem kot tisti, ki dopoldne Boga kolnejo, popoldne pa pravijo da ga ni... Celo nasprotno. Prav malo se razburjam, čeprav bi imel vzroka dovolj zato, ker moj položaj je težaven. Štiri usta imamo, pa samo ene roke za delo. Kajti edina Tilda zasluži kak groš sedaj, ko sem jaz v postelji. In da so ženske plače "bogsesmili", to je znano.

Pa, kaj bi lamentiral. Dobi se tudi kaka dobra duša, ki človeku da dobro besedo, pa tudi pomoč. In v kratkem upam, da bo zopet vse dobro.

In kaj počnete takole?

Čitam, pišem. Malo po nemško, malo po slovensko, malo po češko. Pa premišljam in tako se navsezadnje kar nič ne pritožim. Zakaj,

glejte, da se da res prav vse v korist obrniti. Pravijo, da so iznašli že pripravo, s katero strelco ujamejo in njeno silo izrabijo... Tako sem pa tudi jaz te dneve z Jobom premišljeval, pa sem doumel, da tudi bolezen in nesreča ni za vse zlo.

Sveda ni. Vsaka reč ima tudi svojo dobro stran, le da je mnogi ne sprevidijo. Nekako tako, kot je s polži in žabami... Nekoč se mi je zdelo, da teh živali za vse na svetu ne bi hotel jesti. Polža! Kaj si mislite? Če sem se spomnil tistega črnečarja rogatega, mastnega... fuji, grdoba. Ali pa žabe, fej te bodi... Ko sem pa po svetu hodil, so pa stale te živali prav s častjo na izbranih jedilnih listih... In umetni kučarji so odkrili, da so prav slastna jedi.

Tako nekako vidite, sem študiral te dni tudi svojo nesrečo in nazadnje sklenil, da se tudi da v prid obrniti.

Res je pa tudi to, da človek v zdravem telesu in pri polnem žepu in telesni moči nima smisla za razumevanje teh resnic. Kadar se pa človek večnih resnic spomni, razočaran nad praznimi nadami tega življenja, potem pa razume, da križi ni v hiši za napoto, temveč, da je človeku edina tolažba. Zato pravim, da je kot s tisto iznajdbo, ki strelco ujame in izkoristi. Kar je telesu v breme in bolečino, lahko duši služi v korist.

In tako je v življenju. V boleznih in nesreči šele človek spozna, da z matrijalistično modrostjo ne pride daleč.

Pa, pustiva te stvari. Nekaterim se zde zelo dolgočasne, razumejo jih pa moderni ljudje le tedaj, kadar na lastni koži živo občutijo, da jih

DOMAČA ZABAVA V TABORU

Prihodnjo nedeljo, 24. oktobra, priredi Tabor domačo zabavo v svojih prostorih ul. Paz Soldán 4924, od 5. ure popoldne dalje. Program obsega razna presenečenja, ples, srečanje itd. Udeleženci bodo imeli priliko slišati naše lepe petje in pozabavati se v domači družbi. K udeležbi vabi vse člane in prijatelje društva — Odbor.

je modrost uživanja zemeljskih dobrot izdala... Vsekako je gotovo, da bo še marsikomu narobe hodilo, če nima več križa pod svojo streho. Jaz sem pa ravno o tem premišljeval te dneve, in sedaj zelo dobro razumem besedo onega učenjaka Janina, ki ga je obiskal neveren tovariš in se ponorčeval iz križa, katerega je tam videl: "Ne bi hotel da bi moral prositi deklo za križ, kadar bom potreben božjega usmiljenja."

Tako, sedaj razumem, da kar je telesu v nepriliko, je lahko duši v korist. Za tisto pa že veste, kako smo. Če ona molči in nič ne tirja, jo kar pozabiš. Drugače kot za telo, ki vedno nadleguje s svojimi potrebami. Potem mi pa še take nevednosti dela, kot te moje nadložne polomljene kosti...

Nekaj časa sem bil v bolnici v Temperleju. Še ta teden upam, da me rešijo te nadležne vezi.

Zares mi je žal, da vas ne morem spremiti k rojakom, ki sem jih tukaj v Llavallolu našel. Kranjec se pišejo, pa so štajerci, dobri ljudje kot meden kruhek. Doma pa iz istega kraja, odkoder je najbogatejša Slovenka v Buenosu.

CERKVENI VESTNIK

To nedeljo, 17. oktobra, bomo imeli pa spet lep dan. Pri maši nam bodo zapeli naši mali. Ne morete si misliti, s kolikim veseljem so se vadili petja in zato jim le napravite veselje z obilno vdeležbo, pa boste tudi sami deležni prijetnega užitka, ki ga da pesem nedolžnih otrok. Torej ob 10. uri na Paternal, Avenida del Campo 1653. Maša bo za Jožefa Komelja.

Večernice ob 4. uri na Paternalu. 24. oktobra maša in molitve na Avellanedi.

31. oktobra popoldne ob 4. uri ne pozabi priti v Novo Pompeyo.

Prosim starše, ki imate otroke za prvo sv. Obhajilo, da mi javite čim prej. — Hladnik Janez, Caseros 2780. Capital.

In katera je ta?

To se pa prepušča bistrim glavam, naj uganemo. Še to povem, da je njen mož Čeh. V deželi so pa že čez 20 let.

Tako sva pomodrovala z gospodom Kraševcem o tem in onem.

Kako sem pa iskal druge naše izgubljene brate, o tem se bo pa že še kaj bralo.

Hladnik Janez.

Velika moderna krojačnica
HERMINIO BIDINOST
Ex-cortador de el Jokey
Če hočeš biti brezhibno in elegantno oblečen, prepričaj se sam.
AV. SAN MARTIN 1544
Buenos Aires

Prva slovenska krojačnica
LEOPOLD USAJ
Katera vam nudi v vsakem oziru vedno najboljšo postrežbo za
Velika izbira najmodernejših vzorcev blaga angleških tovarn
Camper in Saifield
GARMENDIA 4947. — LA PATERNAL

IZKUŠENA BABICA
Filomena Benes de Bilek
diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo, ordinira od 9 ure jutraj do 20 ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Bueno Orden 3389
Buenos Aires

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

CARIČIN LJUBLJENEC

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 59.

— Od onega dne sem se boril proti vsem Rusom. Vedno sem se nahajal na rusko-turški meji, izgledal sem kakor nedolžen popotnik, jaz pa sem pravzaprav prežal na vsakega Rusa, ki sem ga mogel ubiti! Kjerkoli sem srečal Rusa, sem ga zadavil.

— Nekega dne me primejo ruski vojaki. Obtožili so me radi umora nekega posestnika.

— Resnica je bila. Jaz sem ga ubil. Toda dokazati mi niso mogli ničesar. Radi tega so me poslali v Sibirijo za sedem let.

— Delal sem v nekem rudniku. Ko pa je minilo teh strašnih sedem let, so me izpustili.

— Med tem časom sem zvedel da si ti postal guverner Orenburga. Moja odločitev je bila trdna. Sedaj te bo doseglo moje maščevanje! Da sem mogel priti v tvojo bližino, sem moral postati najprej tvoj kmet.

— "Da bi ne mogel odgovarjati na tvoja vprašanja, sem se delal gluha. Ti pa si me dal prijeti in poslati v Uralno, kjer sem spoznal tvojo kmeta Perkinsa in Olga."

— "Sedaj pa, Daškov, sedaj je prišel čas maščevanja! Kmalu bo moja mati maščevana! Toda meni ne zadostujejo muke, ki ti jih bodo ti ljudje pripravili! Umrl bi prehitro! Potrudil se bom da te bodo dobili

ljudje, ki ti bodo priredili grozen konec! — Jaz bom storil to, jaz — Kola, tvoj sin!"

S hitrimi besedami je opisal Kola svojo nesrečno preteklost.

Daškov je obsedel na svojem stolu kakor mrtvec. Ni mogel ziniti besedice.

Da, spominjal se je, da je nekoč storil lepi Zuleini krivico.

"Ni se zmenil za dekličine solze in njeno rotnje! Takrat ni slutil, da se bo iz te 'male šale' rodil tako strašen maščevalec!"

"Pomnite, knez Daškov, — mu zašepeče Kola, ker so se pravkar odprla vrata sosedne sobe. Sodni zbor se je vrnil s posvetovanja. — Pomnite, umrli ne boste v trdnjavi! — Zažgal vas bomo pred orenburškim obzidjem!"

Daškov se ni mogel premisliti groznih Kolinah besed, ko se že oglasi najstarejši meščan.

"Prijatelji, obsodili smo človeka, ki je bil do sedaj poveljnik orenburške trdnjave. Ta človek pa je svojo strahopetnostjo, trdosrčnostjo in podlostjo dokazal, da je nevreden tega imena."

"Dvajsetorica je kneza Daškova obsodila na smrt!"
Daškov vzklikne, plane s stola in hoče naprej, toda kmalu se zgrudi na tla.

"O načinu izvršitve smrtnih obsodb si nismo bili edini, — nadaljuje sodnik, — končno smo se vendar sporazumeli in sklenili, da se mora smrtna obsodba izvršiti na popolnoma nenavaden način. — Pred svojo

smrtjo mora trpeti obsojenec še duševne muke.

"Knez Daškov, poslušaj svojo obsodbo:

"Obsojen si na smrt. Privezali te bomo pred odprtino našega največjega topa. Top bomo sprožili, tvoje raztrgano telo pa bo odletelo v sovražnikovo taborišče. Saj si jim tudi ti predal s svojo nesposobnostjo naše mesto na milost in nemilost! Daškov se je premetaval po tleh, stokal je, kričal in prosil milosti. Zbrana množica pozdravi obsodbo z odobravalnimi vzkliki.

"Poslušajte, poslušajte, — so vpili ljudje drug drugemu. — 'Priviezli ga bomo pred največji top! — Pravični sodniki — Modri sodniki! — Živeli orenburški možje! — Da, tako smrt si je lopov zaslužil!"

"Milost! Milost!" je vzdihoval knez Daškov na tleh. "Samo tega ne! — To je strašna smrt! — Ubijte me, streljajte vame, pobijte me s koli, toda ne privežite me pred top! — Ha, vi ste uporniki, si drznete ubiti svojega poveljnika! — Častniki! Pridite k meni! Ukazujem vam, gospoda, da me branite pred temi izdajalci!"

Toda častniki ostanejo v svojem kotu. eden izmed njih pa mu zakliče:

"Pravkar smo se odločili, knez Daškov, da vam odrečemo pokorščino in čast! Vi niste več naš poveljnik! Kapitan Golinski je novi guverner!"

"Živel kapetan Golinski!" zavpije zbrana množica. "Golinski nas bo branil in premagal Pugačeva in nje-

gove razbojnike. Živel kapitan Golinski, živel naš novi guverner!"

"Primitve obsojenca" zapove načelnik. "Odvedite ga na trdnjavo obzidje."

Dvajsetorica plane nad Daškova. Obupno se jih je otepal in branil, dokler ga ljudje niso zvezali.

Preden so mogli priti do trdnjavskega obzidja, so morali čez dvorišče, kjer so bili postavljeni šotori. Vse je bilo uničeno. Na razvalinah si lahko videl učinek Pugačeve grane.

"Poglej si, tiran," je vpila množica knezu Daškovu. "V to dvorišče si nas zaprl. Semkaj so padale sovražnikove granate. Tu so nam otroci umirali od lakote. — Tukaj so umirali naši ljudje, ker si jim dajal slabo pitno vodo. — Tukaj so umirale naše žene, ker jim nisi dal hrane. — Ha, sedaj pa je prišel čas obračuna."

Ta človek, ki je vedno živel v bogastvu in izobilju, ki je bil toliko let v prvih vrstah petrograjskega dvora, ki je izkusil življenje do njegove zadnje kapljice, ni hotel oditi kar na slepo s sveta. Če bi mu bili sedaj rekli, da bo moral ostane nek svojega življenja preživeti kot svinjski pastir, bi bil pristal tudi na ta pogoj.

Prispeli so na trdnjavo obzidje. Do obzidja so vodile kamenite stopnice.

Baš, ko so hoteli s knezom na stopnice, pokrije temna sene Daškov obraz. Daškov odpre oči in vidi obraz svojega sina Kole.

— Ne boj se, boter! — mu zaše-

peta Kola. — Ne boš umrl na velikem topu, bom že poskrbel za to! Povedal sem ti že, da boš drugje in na drugačen način umrl! —

Kola se umakne, ljudje pa privlečejo kneza Daškova na trdnjavo obzidje.

Knežovo telo je bilo pokrito z mnogimi oteklina. Njegova lepa domača obleka je bila popolnoma raztrgana.

Sedaj je ležal Daškov na trdnjavskem obzidju.

Veliki top je stal s cevjo obrnjen v dvorišče.

Ljudje zgrabijo kneza in že čez nekaj trenutkov je visel pred topovim žrelom. Knez se ni več upiral, zato jim je bil ta posel tem lažji.

— Obrnite top! — zapove načelnik.

Ogromni top se je polagoma obračal, dokler ni bilo njegovo žrelo naperjeno proti sovražnikovu taborišču, tako da je visel Daškov ves čas med nebom in zemljo.

Vsako besedo, ki jo je kdo pod njim izrekel, je razločno slišal. Vedel je, da mu je dano živeti samo še nekaj trenutkov.

— Nabijte top! —

Slišal je žvenketanje železa, — slišal je, kako so potisnili v top veliko topovsko kroglo.

— Kdo bo sprožil? —

Nihče se ne oglasi na to načelnikovo vprašanje.

Vsakdo je hotel biti sodnik. Da pa bi bil orenburški meščan krvnik, tega ni odobral nihče.

Načelnik vpraša še enkrat.

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

RAZŠIRJEVALCI LETAKOV PRED SODIŠČEM

Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani se je 9. septembra vršila zanimiva, sicer tajna razprava, ki je trajala od 8.30 do 13 ure. Sodil je kazenski sodnik-podimec g. Fran Gorečan. Na zatožni klopi je sedelo 9 obtožencev raznih stanov in poklicev, tako krojaški pomočnik, mersarski pomočnik, diplomirani filozof, studentje prava in drugi. Državni tožilec dr. Julij Fellahar je vseh 9 obtožencev obtožil prestopka po čl. 4. in 5. zakona za zaščito javne varnosti in reda v državi. Obtožnica jim je očitala, da so po raznih krajih, zlasti v Celju, Žaleu in na Notranjskem razširjali posebne letake pod naslovom "Slovenski javnosti", v katerih se je na nedostojen način blatila sedanja vlada. Raz-

prava je bila iz dvojnih razlogov tajna. Pokazala je, kako neka organizacija razširja razne protivladne spise proti sedanjemu režimu. Obtožence so branili dr. Cepuder, dr. Marjan Zajec in dr. Druškovič. Vsi obtoženci so zanikali vsako krivdo.

Po končanem postopanju je bila javno razglašena sodba, s katero so bili od devetih obtožencev obsojeni samo trije. V smislu obtožnice so bili obsojeni zaradi razširjanja raznih protirežimskih letakov po omenjenem zakonu: Boris Bavdek, črnostavec v Celju, na 900 din denarne kazni, odnosno 15 dni zapora, pogojno za dve leti; Cergolj Izidor, samski student prava, prav na isto pogojno kazen; kovaški pomočnik Ivan Kušlan iz Laz pri Planini na Notranjskem tudi na 900 di-

narjev denarne kazni, odnosno na 15 dni zapora, pogojno za dve leti. Neki Vinko na 300 din denarne kazni ali 5 dni zapora, pogojno za eno leto. Letaki "Slovenski javnosti" so se zlasti razširjali v začetku meseca marca letos. Državni tožilec je proti sodbi prijavil priziv zaradi prenizke kazni, v pogledu oprostilnega dela sodbe pa revizijo na stol sedmorice v Zagrebu. Razprava je podala razne zanimivosti, kako se širijo letaki po naših krajih in kako je do podrobnosti organizirana agitacijska služba. Razpravi so prisostvovali tudi prominentni zastopniki takozvane "Narodne odbrane".

77-LETNI STARČEK MORILEC

Tragičen dogodek se je pripetil v Gorici pri Pragerskem. Pri sestanku Jakobu Predikaki se je zbralo nekaj sosedov, med njimi

tudi 77-letni prevžitkar Anton Čelofiga posestvo, ni pa mu dajal prevžitka, katerega je bil po pogodbi dolžan. Nesreča je prinesla Mohorka k Predikaki. Ko je Čelofiga zagledal Mohorka, je prijel za nož ter navalil nanj. Zadel ga je z rezilom v vrat, nato pa je zbežal. Mohorko je zasledoval Čelofiga, spotoma je hotel nanj streljati iz samokresa, ki pa je zatajil, potem pa ga je dohitel ter sta se nekaj časa ruvala, dokler se Mohorko zaradi prevelike izgube krvi ni zgrudil na tla. Pragerski zdravnik dr. Klasinc mu je nudil prvo pomoč ter odredil prevoz v bolnišnico, kjer pa je Mohorko umrl. Čelofiga so orožniki aretirali in dejanje prizna, zagovarja pa se z močno razburjenostjo.

KNJIŽNICA S.P.D. I.

631. A. M. Slomšek (Fr. Kovačič)
632. Tolminske Pravljice (Ciril Drekonja)

633. Trenutki oddiha (F. Poljanec)
634. Pri severnih Slovanih (Josip Lavtizar)
635. Človek proti človeku (Fr. Bevk)
636. Luč v temi (Ivan Križar)
637. Drobne Povesti (D.S.M. v C.)
638. Tatič (Fr. Bevk)
639. Matevž Klander (Andrejčkov Jože)
640. Krvna Osveta (S. K.)
641. Ilijada (Homer - A. Kragelj)
642. Kresnice (Josip Ribičič)
643. Livsko Jezero (A. K. Sabladski)
644. Šopek lepih pravljic (M. D.)
645. Hudo Brezdno (Fr. Erjavec)
646. Povesti (Sandor Gjalski)
647. Spomini Iv. Cankarja (Založba Omladine)
648. Quo vadis, I del (Henrik Sienkiewicz)
649. Quo vadis, II del (Henrik Sienkiewicz)
650. Ogenj (Henri Barbusse)

Dr. J. HAHN

Zdravnik bolnišnice Durand

NOTRANJE BOLEZNI: — Srce — Slabokrvnost — Naval krvi —
ZENSKE BOLEZNI: — Vnetje — Neredno perilo — Beli tok. —
Sprejemanje strank od 3 do 8 ure. — Nizke cene na tedensko plačevanje.

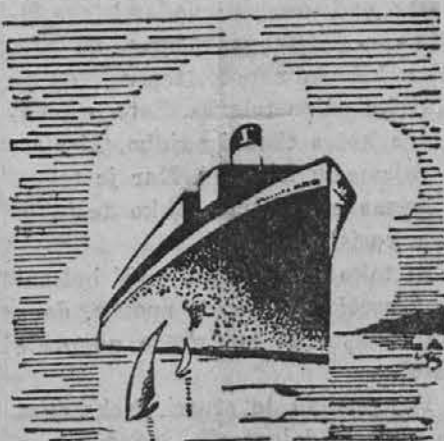
TUCUMAN 2729 esq. Pueyrredón. — U. T. 47, Cuyo 7601
Buenos Aires

Krojačnica Mozetič

Če si nameravaš kupiti novo obleko, pridi in oglej si vzorce in blago v moji krojačnici, za kar Ti gotovo ne bo žal, kajti imam vsako vrstnega blaga najnovejše mode. Blago trpežno in prvovrstno, delo pa po najnižji ceni. — Poleg tega imam v zalogi tudi srajce, klobuke ter sploh vse moške potrebščine po cenah kot jih ne dobiš nikjer drugje. — Pridi in prepričaj se sam!

SEBASTIAN MOZETIČ

OSORIO 5052, (Paternal), Buenos Aires

Iz Evrope dospejo:

16. High. Princess
17. Pssa. Giovanna
19. Asturias
20. Monte Rosa
22. Jamaïque in Andal. Sstar
24. Massilia
25. Gral. Artigas

V Evropo odplujejo:

16. Kosciuszko
22. Asturias in Cap Norte
26. Monte Grande in Massilia
Núm. (Štev.) 41

16. de Octubre (oktobra) 1937

QUILMES BOCK
la mejor cerveza negra

Takrat se zasliši glas.

— Jaz sem pripravljen! —

Vsi pogledajo mladeniča, ki je izrekel te besede. Ta mladenič je bil Kola.

Še pred osmimi dnevi ni nihče v Orenburgu poznal tega mladeniča. Odkar pa oblegajo uporniki mesto, si je pridobil Kola med orenburškimi meščani mnogo prijateljev. V vse šotore je zahajal in tajno rovaril proti knezu Daškovi.

Nikomur se ni torej zdelo čudno, da želi biti baš on krvnik osovraženega poveljnika.

Načelnik ga pokliče k sebi.

— Znae-li ravhati s topom? — ga vpraša mož.

— Znam, gospod! — odvrne Kola.

— Ali vam ne bo pozneje morda žal? —

— Nikdar! — odvrne Kola. — Bodite prepričani, da bom poskrbel, da bo umrl Daškov grozne smrti!

— Ali ga osebno sovražite? —

— Mislim, da mi ni treba odgovoriti na to Vaše vprašanje. Vaša želja je, da bi ga ubili; potrebujete torej krvnika. Jaz se prikladam za to službo. Zakaj pa to delam, vam je lahko prav vseeno, če veste ali ne veste! —

— Dobro torej! — Hitite! — reče načelnik. — Saj smo nesrečnejša žetaka predolgo pustili v tej smrtni muki. Nabijte top čimprej, potem ga pa izprožite v imenu božjega!

Municija je že ležala poleg topa. Kola pregleda top in pri tem poslušni malo ne pohiti. Nato dvigne polagoma veliko topovsko kroglo in jo postavi v odprtino.

Zatem zapre polagoma odprtino in prižge vžigalnik. Ko bo plamen prispel do krogla, se bo ta razpočila in raztrgala na tisoč koscev Daškovo telo.

Daškov je občutil že toploto. Obup ga je spravil skoro ob pamet. Natezal in vlekel je vrvi, s katerimi je bil privezan.

Vezi so bile močne, pa niso popuščale.

Daškov sliši načelnikovo zapoved:

— Ljudje, stopite nazaj, — vžigalnik gori! — Še bolj nazaj! — Pazite! —

Knez Daškov je že skoro norel od groze in strahu.

Naenkrat zasliši Kolin glas:

— Gospod načelnik — reče mladenič in ugasne vžigalnik, — vidim, da se je obsojenemu posrečilo, da se je odmaknil. — Njegovo telo ne visi več pred topovim žrelom. Dovolite mi, da splezam do njega in ga spravim v njegov prvotni položaj! —

— Storite to, toda hitite! Ne smemo mu več podaljševati smrtnega strahu! —

Kola pleza po topovi cevi. Komaj se splazi na mesto, kjer je bil privezan knez Daškov.

Ko je Kola prispel do njega, izvleče z bliskovito naglico svoj nož, prereže vrvi, zagradi obsojenca in strmoglav v njim v globino.

Vse to se je zgodilo tako hitro in bliskovito, da so se ljudje šele zavedli, ko je bil Kola s svojo žrtvijo že daleč.

— Izdaja! — zavpije načelnik, da je odmevalo po celem dvorišču.

— Izdaja! — Obsojenca so nam ugrabili. Kneza Daškova so osvobodili! —

— Za njima, za njima! — je vpila množica.

— Ah, on je vedel, kaj dela, — je kričal načelnik. — Vedel je, da ga izven našega obzidja ne moremo zasledovati! Kdo bi si pač upal za njim! —

— Streljajte! — je zahtevala množica. — Naša krogla bo morda zadela Daškova in njegovega rešitelja. —

— Samo trenutek še počakajte! — zapove načelnik in potegne iz žepa daljnogled, — pogledal bom, kam bežita. — Vidim ju že! Mladenice nese kneza na hrbtni! — Toda kaj pomeni to? —

— Mladenice nese kneza naravnost v sovražnikov tabor! — Zdi se mi, da ga ne namerava rešiti! — Pugačev se Daškova ne bo usmilil! —

— Glejte, tu leži neko pismo, vzklikne neka žena in se skloni da bi pismo pobrala.

Načelnik vzame papir iz njenih rok. Slutil je, da mu bi to pismo razjasnilo skrivnostno mladeničevo početje.

Ko je načelnik prečital pismo, zapove množici, da se umiri.

— Prijatelji — reče načelnik. — Ni se nam sicer posrečilo, da bi umorili kneza Daškova, kakor smo sklenili, a kljub temu ne bo ušel za služeni kazni. Nasprotno, kazen bo še težja kot ona, ki smo mu jo mi prisodili. Poslušajte, prečital vam bom pismo tega zagonetnega mladeniča!

Načelnik glasno čita:

Orenburški meščani!

Lopov, ki vam je povzročil toliko trpljenja, ne pripada vam, temveč meni in še — dvema.

Ker sem sin one žene, ki jo je Daškov nekoč onečastil in zavrzel, pripada to propalica meni. Maščeval bom svojo mater.

Prav tako pripada ta človek kmetici Olgi, ki je bila njegova soproga, pa jo je spremenil v svojo sužnjo. Tudi ona se mu hoče maščevati. Nazadnje je knez Daškov Pugačeva lastnina, tudi poveljnik upornikov bo obračunal z njim.

Vidite torej orenburški meščani, da je strahopetčeva smrt zagotovljena.

Ko boste nocoj zagledali ogenj v sovražnikovem taboru, vedite, da je to grmada, na kateri gori slabi in izdajalec knez Daškov.

Kola.

Ko je množice slišala, kaj namerava Kola, se je nemo razšla. Vedela je, da se nahaja njeno maščevanje v pravih rokah.

59. POGLAVJE

V taboru Pugačeva

Posebno zvečer, ko je padla na zemljo noč, je nudil Pugačev tabor izredno pestro sliko.

Ni peresa, ki bi moglo vse to opisati. Radi tega se bomo potrudili, da bi čitatelj, četudi samo v obrisih, mogel predstavljati sliko tega nebrzdanega taboriškega življenja.

Tam, kjer se je še pred nedavnim časom dvigal ponosni Orenburg, je postavil Pugačev svoj tabor. Po le-

pem, velikem mestu s svojimi krasnimi cerkvami, hišami in palačami, so ostale še samo razvaline. Med njimi pa so se dvigali pisani šotori Pugačevih vojakov.

Po velikanskem požaru je ostalo samo nekaj hiš, največ majhnih hišic v predmestju. Uporniki so oplenili in požgali vse največje in najlepše hiše, v katerih so stanovali bogataši in najodličnejši meščani. Te hiše so pognali s smuđnikom v zrak, ostale so zažgale.

Vse zlato in srebro, dragocenosti in hrano, vse kar so našli v hišah, so privlekli v tabor. Pohištvo so pa razbili in zmetali v ogenj.

Pugačev šotor se je nahajal v sredini tabora.

Bil je velik in visok, narejen iz rumene svile, ki so jo razbojniki — te upornike lahko z mirno vestjo imenujemo razbojnike — gotovo ukradli v kaki trgovini.

Nad šotorom je ponosno plapolala zastava s carsko krono in imenom — Peter III. — Oboje je uvezla na zastavo njegova žena Livija.

Šotor je stražil kozak s puško.

Šotor je bil od znotraj obložen z dragocenimi preprogami in opremljen s prekrasnim pohištvom, ki so ga prinesli iz dvorca nekega bogataša. Kozak Pugačev in njegova žena Livija, ki sta doslej zelo skromno in enostavno živela, sta se hitro privadila na razkošje in bogastvo. Bila sta obdana z bogastvom in sijajem kakor praveca carica in car.

(Dalje prihodnjič.)